

ODRŽANA RADIONICA SUSTREE PROJEKTA I PREMIJERA DOKUMENTARNOG FILMA "ŠUME BEZ GRANICA"

Dr. sc. Martina Dodan

Klimatske promjene ugrožavaju raznolikost šuma u Središnjoj Europi. Stoga sa sigurnošću možemo reći kako su prilagodba na klimatske promjene i zaštita prioritetne zadaće gospodarenja šumama. Prirodna prilagodba na temperaturne promjene i ekstremne vremenske pojave izazov je za šumske ekosustave zbog njihovih dugih ophodnji. Kako bi se osigurala potrajnost ekoloških i gospodarskih funkcija šuma neophodna je primjena adaptacijskih šumskouzgojnih aktivnosti. Obaveštavajući strategiju predstavlja sadnja šumskih vrsta drveća ili provenijencija koje imaju veću sposobnost prilagodbe na predstojeće promjene. SUSTREE projektom (*Sustainable utilization of forest genetic resources in climate change*) želi se odgovoriti upravo na takva pitanja te promovirati adaptacijske šumskouzgojne aktivnosti stručnjacima u praktičnom šumarstvu i široj javnosti.

SUSTREE (SUSTainable TREEs) je projekt koji financira Interreg CENTRAL EUROPE platforme. Predstavlja primjer učinkovite suradnje šumarskog sektora Središnje Europe sa 8 partnerskih institucija iz 6 zemalja (Austrije, Mađarske, Poljske, Slovačke, Njemačke i Republike Češke). Ova suradnja šumarskih stručnjaka usmjerena je na genetsku raznolikost šumskog sjemena i zakonodavne okvire prekograničnog prijenosa sjemena u okvirima klimatskih promjena.

Radionica pod nazivom "Potpomognuti tokovi gena šumskog drveća za ublažavanje klimatskih promjena" (*Assisted gene flow of trees to mitigate climate change*) održana je na Češkom prirodoslovnom fakultetu u Pragu (*Czech University of Life Sciences in Prague – CULS*) 27. i 28. ožujka 2019. godine. Radionica je održana kako bi se prezentirali rezultati SUSTREE projekta, ali i postojeća saznanja prikupljena na pokusima provenijencija najznačajnijih europskih vrsta drveća, oplemenjivanja šumskog drveća te općenito problematike gospodarenja šumama u svijetlu klimatskih promjena. Osobiti je naglasak stavljen na postojeća saznanja produktivnosti poje-

dinih vrsta i provenijencija iz Jugoistočne Europe, kao i introduciranih vrsta drveća. Na radionici su sudjelovala četiri predstavnika iz Republike Hrvatske: prof. dr. sc. Saša Bogdan, doc. dr. sc. Ida Katičić Bogdan i doc. dr. sc. Martina Temunović sa Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te dr. sc. Martina Dodan s Hrvatskog šumarskog instituta.

Prof. dr. sc. S. Bogdan (Zavod za šumarsku genetiku, dendrologiju i botaniku) izložio je rezultate istraživanja utjecaja suše na fenologiju listanja i osjetljivosti na mraz devet europskih provenijencija hrasta lužnjaka. Prezentacija je održana pod nazivom:

- Utjecaj suše na fenologiju listanja i osjetljivost na mraz u pokusu provenijencija hrasta lužnjaka (*Drought effects on leaf phenology and frost susceptibility in a Quercus robur provenance trial*) – prof. dr. sc. Saša Bogdan

Dr. sc. Martina Dodan (Zavod za uzgajanje šuma Hrvatskog šumarskog instituta) izložila je problematiku gospodarenja zelenom duglazijom u Hrvatskoj. Prezentacija je održana pod nazivom:

- Produktivnost provenijencija zelene duglazije – problematika gospodarenja i zaključci nakon 60 godina istraživanja (*Productivity of Douglas-fir provenances – practical forestry issues and conclusions after sixty years of research*) – dr. sc. Martina Dodan, dr. sc. Sanja Perić

Kao rezultat dobre međunarodne suradnje sudionici SUSTREE projekta pripremili su dokumentarni film „Šume bez granica“. Premijera filma održana je u Pragu (Republika Češka) u kinu Svetozor, 28. ožujka 2019. godine. Uoči premijere filma održana je rasprava o brzom dinamici predviđenih klimatskih promjena, sposobnosti prilagodbe pojedinih vrsta te mogućnostima adaptacijskih strategija gospodarenja šumama. Otvorena su i pitanja povezana s potpomognutom migracijom gena i adaptacijskim šumskouzgojnim aktivnostima. Cilj filma je podizanje svijesti istraživačima i široj javnosti o važnosti adaptacij-

Slika 1. Premijera dokumentarnog filma "Šume bez granica" ("Borderless forests") u Pragu (Republika Češka) u kinu Svetozor, 28. ožujka 2019. godine

skih mjera i načinima izmjene šumskog reprodukcijiskog materijala vrsta veće sposobnosti prilagodbe između zemalja Središnje Europe. Pozivamo vas da pogledate film koji je sada dostupan na web stranici: <https://www.youtube.com/watch?v=DcWzEt-U5xL>. Dodatne informacije vezane za SUSTREE projekt mogu se pronaći na službenoj web stranici projekta: <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/SUSTREE.html>.

